

Dosarul nr.2ra-1937/21
2-18063955-01-2ra-06122021

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud.: C. Botnaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ghenadie Plămădeală
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Roman Linnicov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Roman Linnicov
împotriva Galinei Afanas, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice, cu privire
la constatarea nulității certificatului de moștenitor legal și constatarea faptului
acceptării succesiunii,

împotriva deciziei din 09 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
admis apelul declarat de Galina Afanas, a fost casată hotărârea din 28 februarie 2019
a Judecătoriei Soroca, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a fost
respinsă acțiunea,

c o n s t a t ă :

La 12 noiembrie 2018, Roman Linnicov a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Galinei Afanas, intervenient accesoriu Agenția Servicii Publice cu privire
la constatarea nulității certificatului de moștenitor legal și constatarea faptului
acceptării succesiunii.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, s-a aflat în relații de căsătorie cu
Silvia Afanas din XXX, anterior locuind împreună în concubinaj, aproximativ 20 de
ani.

A relatat că în anul 2009, împreună cu Silvia Afanas s-au stabilit cu traiul în s.
XXX, r-nul XXX, în casa ce aparținea cu drept de proprietate soției care a decedat
subit la XXX.

Reclamantul a susținut că, a adus un aport considerabil la îmbunătățirea
imobilului, a făcut reparații capitale, astfel prelungind să locuiască până în prezent în
această casă.

A afirmat că, nu a avut posibilitate să ridice certificatul de căsătorie, dat fiind
faptul că, a fost înregistrată căsătoria cu Silvia Afanas, în regiunea XXX, XXX, iar
pârâta Galina Afanas s-a folosit cu rea-credință de acest moment și a înregistrat
gospodăria pe numele ei în calitate de succesor legal după decesul Silviei Afanas.

Ulterior, pârâta a inițiat o cauză penală, dânsul fiind atras la răspundere conform art.179 alin.(1) din Codul penal, fiind învinuit în infracțiunea de violare de domiciliu, însă, prin decizia din 14 iunie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost achitat, soluția dată fiind menținută și de Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 06 martie 2018.

Potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, Galina Afanas a înregistrat dreptul de proprietate asupra gospodăriei care, de fapt, trebuie să-i aparțină. O parte este prezumată a fi proprietate în devălmășie a soților, iar alta i-ar reveni în baza succesiunii.

În opinia reclamantului, anume el este moștenitorul legal de clasa I, iar pârâta face parte din clasa a II-a de moștenitori, conform art.1500 alin.(1) lit. a) și b) din Codul civil.

Totodată, a specificat că, nu a refuzat succesiunea niciodată și a acceptat-o prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral, după modul prevăzut la art.1516 alin.(3) din Codul civil, fapt ce se confirmă prin certificatul administrației publice locale nr.225 din 05 mai 2015.

Având în vedere prevederile art.220 alin.(1) din Codul civil, a invocat că, certificatul de moștenitor legal, eliberat pe numele Galinei Afanas este un act juridic lovit de nulitate absolută, deoarece contravine art.1500 alin.(1) lit.a) din Codul civil.

În contextul enunțat și cu trimitere la prevederile art.217, 219, 220, 1500, 1501, 1516 din Codul civil, art.40 din Codul de procedură civilă, a solicitat constatarea nulității absolute a certificatului de moștenitor legal din 22 aprilie 2014, eliberat pe numele Galinei Afanas, cu repunerea în poziția inițială prin radierea înscrierii dreptului de proprietate al acesteia din Registrul bunurilor imobile și constatarea faptului acceptării de către el a succesiunii rămase după decesul soției sale, Silvia Afanas, compuse din casa de locuit individuală, accesoriile și terenul aferent cu nr. cadastrale XXX, XXX, XXX și XXX, situate în s. XXX, str. XXX, r-nul XXX.

Prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, a fost atras în proces, din oficiu, în calitate de intervenient accesoriu notarul public Tatiana Cebotarean.

Prin hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, a fost admisă acțiunea.

A fost aplicat efectul nulității actelor juridice – certificatului de moștenitor legal nr.XXX din XXX, eliberat pe numele Galinei Afanas, dispunându-se repunerea părților în situația inițială.

A fost constatat faptul acceptării succesiunii de către Roman Linnicov după decesul soției sale, Silvia Afanas, decedată la XXX, prin intrarea în posesie a bunurilor ei, locul deschiderii succesiunii fiind s. XXX, r-nul XXX.

În argumentarea soluției adoptate, prima instanță a relevat că, pârâta la momentul depunerii cererii de acceptare a succesiunii a ascuns faptul că, mai sunt și alți moștenitori. Mai mult, că în momentul eliberării certificatelor de moștenitor legal cu nr.XXX și nr.XXX din XXX pe numele lui Galina Afanas, deși potrivit art.64 alin.(5) din Legea cu privire la notariat, până la eliberarea certificatului de moștenitor legal sau testamentar, notarul stabilește cercul de persoane care au dreptul la

succesiune și la rezerva succesorală, prevenind moștenitorul despre răspunderea ce îi revine pentru tănuirea faptului existenței altor moștenitori.

Prin urmare, instanța a stabilit că, acțiunile pârâtei de tănuire a faptului existenței moștenitorului de gradul I, și anume a soțului surorii sale a afectat legalitatea certificatului de moștenitor legal contestat, iar faptul înregistrării căsătoriei și valabilității certificatului de căsătorie nu a trezit instanței dubii referitoare la legalitatea acestuia, or, actul dat a fost reținut ca unul valabil inclusiv și de către instanța de apel, la examinarea cauzei penale de învinuire a lui Roman Linnicov, care a fost ulterior achitat.

Prima instanță a constatat că, Roman Linnicov nu poate fi exonerat de dreptul de a beneficia de averea succesorală rămasă după defuncta Silvia Afanas, el fiind succesor de clasa I, iar pârâta Galina Afanas, în calitate de soră, face parte din categoria celor de clasa a II-a.

Instanța de judecată a statuat că, reclamantul nu a refuzat succesiunea, ci dimpotrivă, a acceptat-o prin intrarea în posesiune a patrimoniului succesoral, cum este prevăzut de art.1516 alin.(3) din Codul civil, fapt care rezultă din certificatul eliberat de administrația publică locală cu nr.225 din 05 mai 2015, inclusiv și din cele constatate de către instanța de apel la examinarea cauzei penale, de unde rezultă că și martorii au confirmat că Roman Linnicov a locuit împreună cu defuncta, a avut grijă de părinții săi și a îmbunătățit condițiile bunului, după care a continuat să locuiască în gospodăria situată în s. XXX, r-nul XXX.

În consecință, certificatul de moștenitor legal cu nr.XXX din XXX, eliberat de notarul public Tatiana Cebotorean, pe numele lui Galina Afanas contravine normelor legale, urmând a fi anulat, fapt care duce inevitabil la repunerea părților în situația inițială.

Prin decizia din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul depus de Galina Afanas și a fost menținută hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Prin decizia din 29 ianuarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către Galina Afanas, a fost casată integral decizia din 10 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți și a fost remisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, de un alt complet de judecată.

Prin decizia din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Galina Afanas, a fost casată integral hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea, ca fiind înaintată cu depășirea termenului de prescripție.

Prin decizia din 14 aprilie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Roman Linnicov, a fost casată integral decizia din 30 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, cu trimiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 09 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul depus de Galina Afanas, a fost casată hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, în cererea de chemare în judecată și din înscrisurile anexate la prezenta speță, Roman Linnicov afirmă că a fost în relații de căsătorie cu Silvia Afanas, căsătoria fiind înregistrată la data de 22 august 2008 de către registratorul Oficiului Stare Civilă Direcției Raionale de Justiție r-nul Jovtnevîi din orașul Lugansk.

Instanța de apel a ținut să menționeze că, acest act de stare civilă nu a fost transcris în registrele de stare civilă a Republicii Moldova, astfel încât el nu confirmă faptul că, pe teritoriul Republicii Moldova căsătoria dată a fost una veridică.

Astfel, instanța de apel a constatat că, nici certificatul de căsătorie eliberat la XXX, nici extrasul din actul despre înregistrarea căsătoriei între Roman Linnicov și Silvia Afanas în regiunea XXX, XXX, eliberat la XXX, nu a fost transcris în Registrele de stare civilă ale Republicii Moldova. Or, acest act nu a fost transmis în termenul stabilit de lege, spre transcriere organelor de stare civilă din Republica Moldova nici de către Silvia Afanas, care a fost cetățean al Republicii Moldova, nici de cetățeanul străin Roman Linnicov, prin urmare actul dat nu are putere doveditoare în Republica Moldova, precum că între Roman Linnicov și Silvia Afanas ar fi fost înregistrată căsătoria.

Deopotrivă, instanța de apel a elucidat că, prin mențiunile din pașaportul prezentat de Roman Linnicov se confirmă că, acesta este cetățean al XXX, născut în XXX, cu viza de domiciliu în XXX, regiunea XXX, la rubrica starea familială neavând nicio mențiune. Respectiv, prin documentul nominalizat nu se confirmă că Roman Linnicov a încheiat căsătoria în XXX cu Silvia Afanas, or, în pașaportul prezentat se conține o rubrică, unde se fac mențiuni referitor la starea familială, însă în pașaport nu este aplicată ștampila care ar confirma încheierea căsătoriei.

Pe cale de consecință, instanța de apel a conchis că, Roman Linnicov nu are dreptul de a pretinde la averea defunctei Silvia Afanas și de a solicita declararea nulității certificatului de moștenitor legal eliberat Galinei Afanas, aceasta fiind unicul succesor legal după decesul surorii sale Silvia Afanas.

La 02 noiembrie 2021, Roman Linnicov a depus recurs împotriva deciziei din 09 septembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului Roman Linnicov a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel greșit a menționat că, Roman Linnicov la depunerea cererii de chemare în judecată, nu a solicitat instanței repunerea în termenul de adresare cu acțiune, nu a prezentat instanței probele concludente în vederea omiterii termenului de prescripție și nu a solicitat repunerea în termen conform art.279 din Codul civil (în redacția de până la 01 martie 2019) și art.116 din Codul de procedură civilă.

A comunicat că certificatul de moștenitor eliberat pe numele Galinei Afanas este un act juridic civil lovit de nulitate absolută, deoarece contravine art.1500 alin.(1) lit.a) și b) din Codul civil, iar conform art.217 alin.(1) și (3) din Codul civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu. Acțiunea de constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

La 06 decembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Galinei Afanas, Agenției Servicii Publice și notarului public Tatiana Cebotarean copia cererii de recurs depuse de Roman Linnicov, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.154, vol.II).

La 22 decembrie 2021, Galina Afanas a depus referință la cererea de recurs prin care a indicat că, argumentele recurentului sunt abuzive, nefondate și neîntemeiate de fapt și de drept.

A menționat că, argumentul recurentului precum că, dânsul s-ar fi căsătorit în Ucraina cu defuncta Silvia Afanas nu poate fi reținut drept probă pertinentă, deoarece nu corespunde adevărului, iar așa-numitul „certificat de căsătorie“ este fals. Acest fapt a fost stabilit de către instanța de apel și continuat prin probe pertinente, inclusiv prin pașaportul lui Linnicov Roman în care nu este aplicată ștampila care ar confirma încheierea căsătoriei.

Nu consideră plauzibil nici argumentul acceptării succesiunii de către recurent prin acapararea abuzivă a succesiunii. Instanța de apel a motivat clar de ce nu poate fi reținut nici argumentul cu privire la acceptarea succesiunii, prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral. Or, acceptarea succesiunii, prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral este o alternativă în cazul în care succesorii legali nu au acceptat succesiunea în termenul legal. Pe când în speță este cert faptul că, Galina Afanas și-a exercitat drepturile depline de acceptare a succesiunii la notar, ea fiind unicul moștenitor legal rămas după decesul surorii sale Silvia Afanas.

Intimata a mai indicat că, în cererea de recurs recurentul nu a făcut referire la o încălcare esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel. Recurentul doar și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece nu poate să se îmbogățească fără justă cauză prin afirmații mincinoase și probe false.

În conformitate cu art.434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că, recurentul Roman Linnicov s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 09 septembrie 2021, la 02 noiembrie 2021, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Roman Linnicov, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care

acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2),(3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Roman Linnicov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art.6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra

Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Roman Linnicov.

În conformitate cu art.433 lit.a), 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul depus de Roman Linnicov, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ghenadie Plămădeală

Aliona Miron